

СИЛАБУС

з дисципліни «Управління ризиками та страхування в туризмі»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
242 «Туризм»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 4 кредити (ECTS): 30 годин лекції, 30 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота, екзамен.

Викладач курсу – Крутько Маргарита Анатоліївна к.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту
(<http://new.khntusg.com.ua/staff/krutko-margarita-anatoliivna>)

ОПИС КУРСУ

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Страхування», «Менеджмент», «Організація підприємницької діяльності», «Управління бізнесом», «Економіка підприємства», «Антикризовий менеджмент».

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Фінансовий менеджмент», «Основи зовнішньоекономічної діяльності», «Аналіз діяльності підприємств туризму».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Структуру та зміст курсу обумовлюють основні узагальнення реальної практики управління ризиками та здійснення страхування в туристичній галузі. Вивчаючи курс, студент повинен засвоїти актуальні методи і методики визначення ризиків, їх класифікація, управління ними та методологія страхування ризиків підприємства туристичної галузі. По завершенні вивчення курсу здобувач вищої освіти має: розуміти функціонування туристичної індустрії, набуття навичок оцінки бізнес середовища туристичних підприємств, можливість класифікувати ризики за видами та змістом виробничої діяльності та сфер впливу; ідентифікувати та здійснювати прогнозування ризиків, пов'язаних із туристичним бізнесом, який направлено на створення та забезпечення ефективного управління суб'єктами господарської діяльності, а також здійснення комерційних, фінансових, посередницьких та інших видів економічної діяльності; розуміти специфіку здійснення страхових операцій у сфері туризму згідно з чинним законодавством України, про страховий захист майнових інтересів туристів у випадку настання страхової події.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- сутність, зміст та завдання туристичної індустрії;
- бізнес середовище діяльності туристичних фірм, показники мікро- та макро- впливу;
- класифікатор ризиків в туризмі;
- законодавче поле та правові документи, які регламентують туристичну діяльність та поле потенційних ризиків;
- сутність страхування та його основні функції в туристичному бізнесі;
- принципи, види та форми страхування;
- напрямки формування і використання страхових фондів та грошових коштів, необхідних для відшкодування збитків у разі настання страхових випадків;
- нормативні положення щодо державного регулювання страхової діяльності;
- методологію побудови страхових тарифів;
- організаційну структуру страхового ринку.

вміти:

- оцінювати ризики ділового спілкування з клієнтами: психологічні аспекти, а також ризики спілкування з операторами вітчизняного та міжнародного ринках;
- застосовувати способи управління ризиком в туристичній діяльності;
- оперувати сучасними методами оцінки організації туристичного бізнесу;
- оцінювати туристичний потенціал;
- використовувати нормативно-правову базу, яка регулює питання страхування;
- оцінювати рівні імовірності настання страхових ризиків;

- розрахувати страхові платежі;
- визначити розмір страхової виплати;
- розрахувати обсяги страхових резервів;
- визначити дохід від страхової діяльності;
- математично оцінювати необхідність перестраховання ризиків;
- інтегрувати елементи зарубіжного досвіду по наданню послуг згідно з чинним законодавством України.

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою викладення дисципліни «Управління ризиками та страхування в туризмі» є формування **компетентності** в частині напрацювання базових теоретичних знань та практичних навичок визначення, визнання, аналізу, розрахунок та управління ризиками в туристичній діяльності суб'єктів ринку. Встановлення механізмів забезпечення попередження та ліквідації можливих ризиків за рахунок забезпечення системи страхування в туристичній діяльності.

Предметом вивчення «Управління ризиками та страхування в туризмі» є набір організаційно-економічних, господарських та фінансових проблем, що виникають внаслідок невизначеності бізнес-середовища, потенційних споживачів послуг та розвитку господарської кон'юнктури підприємств туристичної сфери в умовах ринкової економіки.

Основними **завданнями**, що мають бути вирішені в процесі викладення курсу, є надання здобувачам вищої освіти:

- усвідомлення змісту функціонування туристичної індустрії;
- набуття навичок оцінки ризиковості бізнес-середовища туристичних підприємств;
- уміння класифікувати ризики за видами та змістом виробничої діяльності та сфер впливу;
- уміння аналізувати законодавче поле та правову базу туристичної та страхової діяльності і визначених ризиків;
- застосування методів оцінки ризиків в туристичній діяльності, розраховувати економічні показники виміру впливу ризиків на діяльність туристичного підприємства;
- знання сутності окремих видів страхування, ідентифікація специфіки здійснення їх у сфері туризму.
- уміння розробки управлінської стратегії в частині забезпечення ризиків діяльності та залучення інструментів страхової діяльності в туризмі.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентності в частині основоположних принципів, базових категорій, теоретичних положень і практичних методів визначення, визнання, управління та страхування ризиків в туристичній діяльності та уміння імплементації інструментального супроводу управління та страхування ризиків в туризмі з перспективністю їх виявлення та вчасного попередження для оперативної ліквідації можливих наслідків, втрат, витрат, а також формування здатностей:

- визначати, формулювати і вирішувати проблеми;
- діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства;
- визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.;
- забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах;
- розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем;
- аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.
- забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах.

Результати навчання. За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти можуть ідентифікувати умови невизначеності та ризиковості бізнес-процесів; здійснювати класифікацію ризиків; формувати ефективну систему управління ризиками за рахунок налагодження дієвого механізму з використанням загальних засад, прийомів та правил управління ризиками, враховуючи специфіку туристичної галузі; здійснювати управління інструментами страхового ринку з урахуванням

особливостей туристичної галузі; проводити управління господарськими та фінансовими ризиками туристичного підприємства.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. «Теоретичні засади основ управління ризиками та страхування в туристичній діяльності»

Тема 1. Умови невизначеності і ризику роботи господарюючого суб'єкта

Тема 2. Класифікація ризиків

Тема 3. Задачі, прийоми і правила управління ризиками

Тема 4. Сутність, принципи і роль страхування. Страховий ринок

Тема 5. Правові засади страхування. Державне регулювання страхової діяльності.

Змістовий модуль 2. «Види ризиків підприємства туристичної галузі в частині управління ними та їх страхування»

Тема 6. Господарські ризики

Тема 7. Фінансові ризики туристичного підприємства

Тема 8. Управлінські ризики та кризи туристичного підприємства

Тема 9. Методологія страхування.

Тема 10. Страхування ризиків підприємства туристичної галузі

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: *модуль 1* – 30 % семестрової оцінки; *модуль 2* – 30 % семестрової оцінки; *екзамен* – 40 % семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>